

PRENUMERATA

Kurjera Warszawskiego wraz z dodatkiem porannym:
W Warszawie: rocznie rs. 9, półrocznie rs. 4 kop. 50, kwartalnie rs. 2 kop. 25, miesięcznie kop. 75.
 Za odnośnienie do domu dopłaca się miesięcznie kop. 5.
Na prowincji i w Cesarstwie rocznie rs. 12, półrocznie rs. 6, kwartalnie rs. 3, miesięcznie rs. 1.
Za granicą: miesięcznie rs. 1 kop. 50.
 Numer pojedynczy bez dodatku kop. 5; dodatek poranny kop. 3.

KURJER WARSZAWSKI.

wychodzi w dni powszednie wieczorem, w niedziele i święta zrana, nadto wychodzą stale w dni powszednie, z wyjątkiem dni poświęconych, dodatki poranne.

ROK SIEDEMDZIESIĄTY CZWARTY.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor *Kurjera Warszawskiego* codziennie od godziny 8-ej zrana do 8-ej wieczorem, w niedziele i święta od godziny 10-ej zrana do 1-ej po południu.

OGŁOSZENIA

Reklamy: za jeden wiersz-garmentowy albo jego miejsce pierwszy raz 25 kop., każdy następny raz kop. 20.
Nekrologja za wiersz 15 kop.
Zwyczajne ogłoszenia: za jeden wiersz petitowy albo jego miejsce pierwszy raz 10 kop.; każdy następny raz 3 kop.
Małe ogłoszenia za jeden wiersz po 2 kop. każdy raz, ogłoszenie minimum 20 kop.
Nadesłane: za jeden wiersz garmentowy rs. 1.
 Ogłoszenia do *Kurjera* przyjmuje także Kantor własny *Kurjera* w Łodzi.

Redakcja, Administracja i Drukarnia: Plac Teatralny nr. 9. — Telefon Redakcji 268. — Telefon administr. 517.
W Łodzi kantor własny, Piotrkowska 7/251, telefonu nr. 313. Ogłoszenia do „Kurjera Warszawskiego” między innymi przyjmują: Agencja Havasa w Paryżu, Rudolf Mosse, Haasenstein i Vogler A. G., tudzież wszystkie pierwszorzędne biura anonsów zagraniczne.

Nadesłane.

Cementy krajowe i zagraniczne, cegły ogniotrwale fasonowe, wapno na wagony
 A. Krysiński, ul. Marszałkowska 122 róg Zgoda.

— Jutro, o godzinie 8-ej zrana, w kościele archikatedralnym św. Jana odprawiona będzie solenna wotywa w kaplicy Pana Jezusa.

— Jutro, o godzinie 9½ zrana, w kościele św. Trójcy (po-trynitarskim), odprawiona będzie przed ołtarzem Pana Jezusa Nazareńskiego uroczysta wotywa ku uczczeniu Męki Pana Jezusa. Po ukończeniu jej, pobożnym podawany będzie do ucałowania relikwiarz z drzewem Krzyża świętego.

— W kościele św. Franciszka Serafińskiego (po-franciszkańskim) jutro, o godz. 10-ej zrana odprawiona będzie solenna wotywa przed ołtarzem Pana Jezusa ku czci Męki Zbawiciela z wystawieniem relikwii drzewa Krzyża świętego.

— Jutro w kościele św. Marcina (po-augustjańskim) odprawiona zostanie wotywa przed obrazem Pocieszenia N. Panny Marji, o godzinie 9-ej zrana.

— W dniu jutrzejszym, o godzinie 9-ej zrana, w kaplicy Matki Boskiej Częstochowskiej w kościele św. Ducha (po-paulińskim) odprawiona będzie ku Jej czci solenna wotywa.

— Jutrzejszą uroczystość św. Wawrzyńca obchodzić będzie w nadchodzącą niedzielę kościół pod wezwaniem św. Stanisława i Wawrzyńca na Woli, całodziennym nabożeństwem odpustowym z wystawieniem N. Sakramentu, kazaniem i procesjami.

PRZEGLĄD POLITYCZNY.

W obliczu wojny chińsko-japońskiej, która nie należy do wygodniejszych dla Europy przejawów chwili, ruch polityczny naszego kontynentu zeszedł do isie suchotniczych rozmiarów. Czasem tylko jeszcze odezwie się jaki mowca ministerjalny lub try-

bun ludowy *de rebus publicis*, a wywody jego sięgają albo bliższej, zamkniętej przeszłości parlamentarnej albo stanowią pierwszą przegrywkę do przyszłych prac ustawodawczych, jakimi zajmie się parlamentaryzm europejski w ciągu zimy.

W tej kategorii faktów zarysowały się dobitniej przemówienia angielskiego kanclerza skarbu, sir Willjama Harcourta, prezesa ministrów węgierskich Wekerlego, słynnego gallofila i radykalisty włoskiego Bonghiego, a wreszcie młodocześniejszego posła Kramarza.

Sir Willjam Harcourt przeciwstawiany jest chętnie lordowi Rosebery. W łonie stronnictwa whigów angielskich silna grupa upatruje w nim słońce przyszłości i prawdziwego spadkobiercę Gladstone'a. To współzawodnictwo nie jest sztucznie wymówionem. W ostatniej mowie sir Willjama brzmiało ono dźwiękiem dość wyraźnym. Mowca stwierdził, że reforma izby lordów jest alfą i omegą programu liberalnego Anglii na dobę obecną. Program ten objął sir Willjam w swoje ręce i sztandar reformy podniósł tak wysoko, że okrył on istotnie swoim cieniem wszystkie inne pytania polityczne chwili, usuwając na drugi plan nawet ważny tak bardzo dla Irlandji bil o przywróceniu dzierżaw, uległych eksmisji, który stoi obecnie na porządku dziennym izby lordów. Jeżeli wszystkie znaki na niebie i ziemi nie mylą, kwestja reformy izby lordów w duchu zupełnego ograniczenia jej udziałności ustawodawczej stanie na porządku dziennym najbliższej już sesji parlamentu angielskiego.

P. Wekerle mówił w Nagybanja o reformie kościelno-politycznej, o reformie administracji i kwestji narodowościowej na Węgrzech. Tej ostatniej kwestji odmówił uprawnienia i bytu a „patriotyzm” i „rozsądek” duchowieństwa węgierskiego postawił na straży nowych ustaw kościelnych, które są już dziś prawem obowiązującym i wymagają bezwzględnej posłuszeństwa. Ruggiero Bonghi w płomiennej mowie do wyborców w Isernii utyskiwał nad skażeniem obyczajowym Włoch i upadkiem ducha publicznego na Monte Citorio, kędy siedzą deputowani i ministrowie, jakby chwilowo tylko wypożyczeni z ławy

sadowej. Jeżeli komisja, którą wydelegował minister sprawiedliwości Calenda, celem zbadania delikatnej kwestji, czy sędziowie włoscy w procesie „Banca Romana” spełnili swój obowiązek, zechce kierować się także względami politycznymi i osobistymi, nie zaś czystą, niesfałszowaną, bezwzględnie sprawiedliwością, innemi słowy, jeżeli nie będzie miała odwagi do napiętnowania Giolittiego, który żył w dzielnym małżeństwie z Tanlongiem i popychał go do nadużyć, to Bonghi postawi w izbie wniosek wprost żądający odesłania byłego prezesa ministrów włoskich na ławę oskarżonych.

Głos p. Kramarza do wyborców w Semilu trafił miał do serca staroczechów. Była to nuta owej Loreley z nad fal Renu, mająca zwać w swoje objęcia opornego młodziana. P. Kramarz dla pozyskania staroczechów dla wspólnej akcji opozycyjnej dobierał wyrazów jaknajmniejszych i najłagodniejszych, odepchnął sojusz z radykalizmem omladnistów i z socjalizmem, pouczał nawet wyborców, że wyprawianie hałaśliwych burd parlamentarnych nie może być stałym narzędziem walki politycznej. Organy staroczeskie odpowiedziały na to: Przeobraźcie się naprzód wewnątrz, pozbadźcie się warcholstwa, szkodzącego tak dotkliwie sprawie czeskiej, uznajcie „Omladnię” jawnie i otwarcie za karygodne wicherzycielstwo, a wówczas pójdziemy z wami chętnie zwartym szeregiem do walki z rządem o nasze prawa. Prędzej nie.

Kardynał Richard, arcybiskup Paryża, zasłużył sobie na nielaskę kilku organów prasy ultrakatolickiej we Francji, jak: *Autorité*, *Gazette de France*, *Libre parole* i inne. Napastują go one zawzięcie za to, że w organie djecejalnym *Semaine religieuse* ogłosił dekret, usuwający abbego Maignan, dyrektora paryskiego domu związkowego robotników katolickich, tak zwanego „Cercle Montparnasse”, z wyższego urzędu za to, że w liście, wystosowanym do *Libre parole*, w uwłaczający sposób napiętnował politykę pojednawczą hrabiego de Mun, najlepszego niewątpliwie i najgorętszego katolika i rojalisty Francji.

Abbé Maignan jest tym samym kaznodzieją, który w dniu święta Joanny d'Arc w obecności generała

Pocziwy Jacuś

OBRAZEK Z BRUKU

przez

Klemensa Junoszę.

Kiedy poznałem Jacusia przed kilkoma laty, był on już wówczas pocziwym.

Nikt ze znajomych nie tytułował go inaczej, a nawet przy różnych uroczystościach koleżeńskich, kiedy wznoszono toasty i przegodni mowcy wysilali się na styl, dawano Jacusiowi tytuł „chodzącej zacności”, „cnoty wcielonej”, a nawet i „współczesnego Katona”.

Przypuszczam, że w tych szpetnych czasach, w których według twierdzenia pesymistów zacność wszelka i cnota rzadko dają się spotykać, znajdzie się ktoś ciekawy wiedzieć, jak też człowiek pocziwy wygląda.

Bardzo, bardzo okazałe.

Wzrost więcej niż średni, tusza imponująca, kształty zaokrąglone, twarz pełna, szeroka, wasy zawiesiste, czoło wysokie, łysina w samą miarę, w oczach wyraz dobroduszości, na twarzy pobleźliwy uśmiech, ręka kształtna, biała, delikatna, jak kobieca. Wiek średni, między czterdziestką a pięćdziesiątką, stan zdrowia niezły, apetyt kolosalny, źródła dochodów... Nie, co do tego punktu nie posiadam dokładnych informacyj.

Mówiono powszechnie, że Jacuś coś ma, że posiada nawet nieruchomość podobno w Odessie, że przez ja-

kiś czas nosił się z zamiarem kupna domu w Warszawie, ale nie znalazł takiego, jakiego szukał. Zresztą, co komu do tego? Porządnie mieszkał, elegancko się ubierał, jadał w najlepszych restauracjach, w karty grywał codziennie i to dosyć drogo, w razie przegranej najakuratniej płacił, wygrawszy, chował do kieszeni to, co mu fortuna przyniosła. W grach komersowych mistrzem był niezrównanym, a szczęście służyło mu stale, więc też częściej wygrywał, aniżeli przegrywał.

I bardzo dobrze: lepiej że te pieniądze szły do rąk człowieka pocziwego, aniżeli miałyby wzbogacać jakiego łotra. Zresztą, cóż tam za pieniądze! wspominać niema o czem, jakieś głupie dziesięć lub piętnaście rubli dziennie cóż to znaczy?

Na hazard Jacuś puszczał się bardzo rzadko, gdyż z zasady potępiał takie bezmyślne marnowanie pieniędzy, ale gdy go bardzo prozono, gdy domagano się koniecznie, po skończonej partji winta, zasiadał czasem do „baczki”, nie dbając bynajmniej o rezultat. Gdy mu karta nie szła, po przegraniu pierwszych pięciu rubli, cofał się z godnością; w razie przeciwnym czekał aż wygrał kilkadziesiąt i bastował. Zgarniał pieniądze z widocznym obrzydzeniem i odjeżdżał do domu, wymawiając się szalonym bólem głowy...

Osobliwa bo też była głowa pocziwego Jacusia. Na pozór wydawała się normalna, dość duża, kształtu zwykłego, w miarę łysa, osadzona na grubym muskularnym karku, ale jakie ona miewała newralgje.

Zdarzało się tak, że Jacuś bywał najweselszy; jadł, pił, rozmawiał, dowcipkował, opowiadał aneg-

dotki, układał plany wycieczek zamiejskich, w tem naraz chwytą się za obie skronie i krzyczy:

— Głowa, głowa!

Wówczas obecni otaczali go kołem. Każdy radził jakieś lekarstwo niezawodne, cudowne niemal, przeróżne olejki, sztyfciki, krople do nacierania, do wachania... Jacuś jęczał, jak potępieniec, żądał dorożki i odjeżdżał do domu, a towarzysze ubolewali szczerze nad nieszczęsnym stanem pocziwego człowieka.

— Jemu potrzebna radykalna kuracja—mówili—on powinien się leczyć bezwarunkowo!

— Wymozemy to na nim. Zmusimy go!

— Naturalnie, szkoda chłopca. Takich ludzi nie wielu znaleźć można.

— Chodząca prawość i zacność.

Jacuś na drugi dzień powracał do zdrowia i do normalnego trybu życia.

Zazwyczaj takie straszne bóle napadały go wówczas, gdy trzeba było sięgnąć do kieszeni, dać jakąś ofiarę dla biednych. Był to objaw wielkiej, wysubtelizowanej ucziwości, dowód nieograniczonego współczucia dla ludzkiej niedoli. Jacuś sam nieraz ubolewał nad tem i żalił się na swoje „głupie serce”.

— Pomóż—mówił—tak, jakbym chciał, nie mogę, a dać byle co, drobnostkę, która nie uratuje i nie wydzignie biedaka z niedoli raz na zawsze, nie warto... Wolę więc nie dać i uciec od przykrego widoku...

I uciekał też, unikał, nie chcąc i nie mogąc patrzeć na cierpienie bliźniego.

Pomimo to Jacuś był wielkim filantropem. Jeżeli szło o urządzenie zabawy na dobroczynność, bez pocziwego Jacusia obejść się nie mogło.

Charette rozwijał w „Cercle Montparnasse” drastyczny dla rzeczywistości temat „Jeanne conduit au Roy” i prowokacja ta omal nie obalił prawa, wzbogacającego kalendarz francuski o jedno święto więcej.

Listem odręcznym poezgnął król Krystjan duński swego wieloletniego doradcę Estrupa i zamianował nowy gabinet. Skład jego jest następujący: Reedt-Thott prezydentem i sprawy zewnętrzne, generał C. F. A. Thomsen, wojna; Lüttichau, finanse; Wilhelm Bardenheh, oświata i wyznania. Dotychczasowi ministrowie: Nellemann (sprawiedliwość i zarząd Islandji), Ravn (marynarka), Ingerslew (roboty publiczne) i Hørring (sprawy wewnętrzne) zatrzymali swoje teki.

Br. Z.

Przedstawienia pasyjne w czeskim lesie.

(Korespondencja własna Kurjera Warszawskiego.)

Höritz (Horice), d. 30-go lipca 1894-go r.

— Höritz—minuta!
Ostry głos konduktora oznajmił, że jesteśmy w głosnej dziś miejscowości, rywalizującej z bawarskim Oberammergau. Wsiadliśmy w Budweis'ie (Budziejowicach) na pociąg, który włókł się niemilosiernie i cztery godziny potrzebował na przebycie niewielkiej przestrzeni.

Jesteśmy w Höritz o godzinie 10½ wieczorem. W ciemnościach nocy widać skromny budynek stacyjny, obok ciekawą gromadkę włościan.

Niema fiakrów; dwaj mali chłopcy niosą nam tłumoki i idziemy pod górę w towarzystwie wesołych chłopców i dziewcząt, którzy nieustannie wybuchają śmiechem.

Przewodnik wskazuje nam domek, gdzie nas czekało zamówione listem mieszkanie. Wchodzimy na piętro do niskiej izdebki, której trzecią część zajmują wielki szabaśnik do pieczenia chleba. Pokoik czystutki, ładnie wybielony, na ścianach fotografie i obrazy świętych, łóżka z wielkimi pierzynami obciążają wygodny spoczynek.

Dzisiaj rano wstawszy oglądam Höritz, niegdys czeskie Horice, dzisiaj wieś nawskroś niemiecka. Ciągnie się ona na pochyłości wzgórza, ma jedną ulicę, koło której szeregi białych murowanych domków. W środku wsi kościółek biały, podobny do wielu innych, jakieżmy widzieli po drodze, mający kilka ładnych nowych ołtarzy w stylu gotyckim.

Na szerokiej ulicy, pnącej się pod górę, stoi mały pomnik na cześć Józefa II-go, cesarza ludowego (volkskaiser), jak opiewa napis, smukła statua Matki Boskiej i dwa starannie ocembrowane baseny z wodą źródłana.

Jest to zwykła niemiecko-austrjacka wioska, która jednak powoli zyskuje sobie sławę europejską.

O godzinie wpół do dziesiątej wybieramy się powoli na przedstawienie. Zbaczamy od głównej ulicy na lewo. Przed nami rozpościera się szeroki widok na wzgórze czeskiego lasu, pokryte drzewami. Na bokach widać szachownicę pól, tu i owdzie przetyka-

o ceny, odbywał konferencje z restauratorem lub kucharzem i układał „menu” znikomite.

Pod tym względem powagi większej nad Jacusia nie było w całym mieście.

Mieszkanie miało ładne, na pryncypalnej ulicy, urządzone z pewnym komfortem. Przedpokój, gabinet do pracy, salonik, sypialnia; to przecież bardzo dosyć jak dla kawalera...

Otóż ten punkt nigdy nie był dokładnie wyjaśniony i naprawdę nikt nie wiedział na pewno, jaki jest stan cywilny Jacusia.

Były trzy wersje: Jedni utrzymywali, że Jacus jest kawalerem i pozostanie nim aż do śmierci i że przyczyna tego ma charakter bardzo romantyczny. Za młodych lat Jacus kochał podobno paniąkę przeszlicznej urody i był przez nią kochany nawzajem. Narzeczeni zamienili już pierścionki, dzień ślubu był oznaczony... Tymczasem, nagle, zjawił się jakiś artysta z końca świata, a że panna była muzykalna więc się z nią porozumiał i pierścionek Jacusowi odesłała. Opowiadano, że ta historia miała dramatyczne zakończenie. Było wyzwanie, pojedynek, rozlew krwi, artysta przypłacił swój czyn niuczej- wy ciężką raną. Jacus został tylko lekko drażnięty. Sprawiedliwości stało się zadość.

Według drugiej wersji, Jacus był wdowcem. Żona młoda, ukochana utracił w rok po ślubie i przyrzekł sobie, że w powtarne związki nie wstąpi i do końca życia pierwszej swojej miłości pozostanie wiernym. Te wersje najchętniej powtarzały kobiety i nie jedna z nich próbowała, czy nie uda jej się tak wyjątkowo wiernego i stałego człowieka pocieszyć i skłonić, aby jeszcze raz szczęścia spróbował.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

nych kępami drzew lub krzewów. Ścieżki węzowym szlakiem wiją się pod górę.

Na pochyłym grzbiecie wzgórza prawie o wiorstę za wsią widać wielki, prostokątny budynek.

W promieniach słońca gra ona jasną, żółtoróżową barwą, na której czernieje ogromny krzyż z godłami męki Chrystusowej a nad nim wielkimi literami widoczny zdala napis: „*Passionsspielhaus*” (Dom przedstawień pasyjnych). We wzmiankach, ogłoszeniach i reklamach unika się starannie nazwy teatru, jako nadto świeckiej, chociaż niezależnie od religijnego celu zarząd widowiska każe sobie porządnie płacić za miejsca.

Około wielkiego budynku rozsiadły się inne pomniejszych pawilony, budki. Dokoła widać pola pokryte kopcami świeżo żetętego zboża, albo grające falą zielonych kłosów. Z lewej strony na wzgórze, które panuje nad całą okolicą, strzela w górę białą wieżycą kapliczka, otoczona laskiem sosnowym, na prawo inne wzgórze, takimże lasem porośnięte.

Oryginalny i malowniczy jest ten widok letniego teatru wśród pola i łąk, owianego balsamicznym powietrzem. Gdzie okiem zajrząz dokoła lasiste wzgórze, obok budynku na dużych słupach faluje biało-ponsowa flaga królestwa czeskiego, obok biało-zielona flaga „Niemieckiego związku w Czeskim lesie” (*Deutscher Böhmervoldbund*), a za budynkiem czarno-żółta flaga austriacka.

Słońce trochę dopieka, ale lekki powiew wiatru niesie z gór prąd najczystszy, wonnego powietrza. Słychać trzykrotną salwę moździerzy; to znak, że za pół godziny rozpocznie się przedstawienie.

Od pierwszego rzutu oka widać, że organizatorowie widowisk liczyli na powodzenie. W wielkiej, drewnianej hali urządono miejsca na tysiąc osiemset osób. Siedzenia w sześćdziesięciu rzędach wznoszą się prosto jedne nad drugimi. Z obu stron do hali prowadzi po szesnaste drzwi, w których wiszą ciemno-wisniowe portjery, tamując przypływ dziennego światła. Pomimo pełnej sali, wentylacja naturalna chroni widzów od upału i zaduchu; tuż przy scenie widać średniej wielkości organy.

Wielki ten, prosty i bezpretensjonalny budynek służy wybornie swemu celowi. Postawiono go dopiero w roku zeszłym z funduszów „Związku czeskiego lasu”, który ma swoje siedlisko w Budweis'ie (Budziejowicach), głównem mieście tej mocno niemieczonaj części królestwa czeskiego. Żywiol czeski w tem mieście ulega widocznej germańskiej przewadze. W samych Budziejowicach istnieje 21 stowarzyszeń niemieckich, które uparcie i energicznie bronią posterunków zdobytych przez niemiecką kulturę.

Höritz od r. z. w rzedzie tych posterunków zajmuje miejsce niepoślednie. Wieś ta, licząca 1,200 mieszkańców, odznaczała się oddawna żywotnością wśród ogólnego ruchu tej prowincji, w której panuje wybitny duch gorliwości katolickiej.

Pasyjne przedstawienia, które nabrały rozgłosu dopiero w r. z., zaczęły się w Höritz już od r. 1816-go. Mieszkańcy tutejsi grywali dla siebie bez kostjumów misterje kościelne, napisane przez Pawła Gröllhelsa. Przedstawienia te w dniach świątecznych podczas lata trwały do r. 1840-go. Po kilkudziesięciole-

tniej przerwie towarzystwo amatorskie miejscowe, stanowiące oddział „Związku czeskiego lasu”, rozpoczęło przedstawienia w kostjumach.

Od r. 1890-go główny zarząd związku, a zwłaszcza jego prezes rozpoczął energiczną działalność, celem doprowadzenia widowisk do możliwej świetności. Wyasygnowano 60,000 guldenów, wzniesiono w r. z. obecny budynek. Dla nadania całości charakteru artystycznego powierzono kierunek dyrektorowi teatru p. Ludwikowi Deutsch, który w ciągu roku 1892-go prowadził studja z 300 uczestnikami przedstawienia. Sprawiono piękne kostjmy, kilkadziesiąt nowych prawdziwie artystycznych dekoracji. Dawny tekst Pawła Gröllhelsa został opracowany na nowo przez księdza Karola Landfleinera, który umiał połączyć prostotę z poprawnością formy. Muzykę skomponował kapelmistrz z Budweis'u J. Jungmann, który wysnuł kilka pięknych melodji.

W tej formie wieśniacy z Höritz grają, począwszy od r. z., widowisko jedyne w swoim rodzaju, „już nie dla siebie, ale dla całego świata”, jak głosi wstępna przemowa herolda.

Zobaczmy, czy „świat” ma tu czego posłuchać i na co popatrzeć?
Józef Kotarbiński.

Projekt p. Szwedego.

Wydrukowany niedawno w *Kurjerze* projekt zabezpieczenia losu pracowników wszelkich kategorii, skreślony przez tak poważnego znawcę stosunków, jak p. Ludwik Szwede, doznał jaknajlepszego i jedynomyślnego w prasie przyjęcia.

Z przyjemnością też zaznaczamy, iż projekt ten nie pozostanie tylko projektem na szpaltach dziennikarskich. Dowiadujemy się bowiem, iż w formie wniosku przejdzie on wkrótce na stoł obrad tutejszego oddziału Towarzystwa popierania rosyjskiego przemysłu i handlu, które dyskusją nad nim otworzy sezon jesienny swoich prac tegorocznych.

Zarówno ten zwrot praktyczny, jak i sama doniosłość sprawy zniwala ją nas do zapoznania czytelników z głosami, jakie dotąd w prasie się odezwały. Przytoczymy wydatniejsze.

W nrze 31-ym *Prawy* p. Drogomir przytacza projekt w obszernem streszczeniu, poprzedzając go uwagą: „oto, w okresie rozmyślań i zabiegów około zabezpieczenia losu pojedynczych grup pracowników, naraz ukazał się całkiem nowy projekt, oryginalny i samodzielny w pewnych swoich szczegółach, a zasługujący tembardziej na uwagę, że obejmuje w ogóle całe masy warstw pracujących i że twórcą jego jest wielki przemysłowiec.”

A dalej tak formuluje swoją opinię:
„Nie wchodząc w rozbiór drobiazgowy całego projektu, w szczególności jego mocnych i słabych stron, zaznaczyć musimy, że posiada on trzy znamienne cechy: pociąga tylko samych zarobkodawców do obowiązku zabezpieczenia starości warstw pracujących, ogarnia wszystkie rzesze w różnorodnych dziedzinach pracy, bez różnicy płci, narodowości i wyznania, wreszcie obejmuje nie tylko ludzi umówionych tygodniowo, miesięcznie, rocznie, lecz i podziemie.”

„Pomysł ten w razie urzeczywistnienia nie wywoła nadzwyczajnych, zasadniczych zmian w warunkach bytu, ale, bądźco bądź, przyniesie ulgę warstwom pracującym i nieco im życie rozjaśni — a to już wiele.”

I dalej wielce gorąco zachęca *Prawda* do poparcia projektu...

Słowo dwukrotnie wspomniało o artykule p. Szwedego — w N° 166 i 172.

W pierwszym z tych numerów dziennik poprzestał na wzmiance niejako bibliograficznej, w drugim zaś kierownik ekonomiczny *Słowa*, p. Antoni Donimirski, poświęcił pracy p. S. garść uwag ogólnych.

Autor zestawia tu zasady, przez naszego projektodawcę przyjęte, z ubezpieczeniami państwowymi, istniejącymi w Niemczech od 1891-go roku i wyraża nadzieję, iż projekt p. Szwedego na jesieni wyregulowobędzie przedyskutowany w kole specjalistów.

Nie rozumiemy tylko, o co chodzi p. D., gdy wspomina, iż projekt p. Szwedego obejmuje pewną grupę 100,000 osób, gdy ubezpieczenia w Niemczech dotyczą wszystkich. Zarzut to na nieporozumieniu oparty, i p. Szwede bowiem kreśli projekt ogólny, dla przykładu zaś tylko w obliczeniach finansowych przyjmuje cyfrę okrągłą 100,000 osób, która nie jest tu zgola żadną normą, wyznaczającą granicę działalności proponowanej instytucji zabezpieczenia...

Gazeta polska w N° 163-im nazywa pracę p. S. „projektem pierwszorzędnego doniosłości”, w następnym zaś, 164-ym, streszcza jej podstawy finansowe.

To samo czyni i *Dziennik dla wszystkich* (№ 165-ty).
Obie gazety odzywają się o artykułach z całą życzliwością i uznaniem, gorąco też popierają myśl roznięcia nad projektem poważnych obrad fachowych.
Towarzystwo popierania ruskiego przemysłu handlu posiada w swojej tece nie jeden referat, zabezpieczenia losu klas pracujących dotyczący, zdaje nam się jednak, że projekt p. Szwedego górnie nad wszystkimi—praktycznością i prostotą pomysłu oraz łatwością jego wykonania.
A to są dwie zalety, mogące zdecydować o jego powodzeniu.
K. W.

„Paryż” w płomieniach.

(Sprawozdanie specjalne Kurjera Warszawskiego.)

Dąbrowa Górnicza, d. 8-go sierpnia.

Do dorywczego sprawozdania o wczorajszej katastrofie, skreślonego gorączkowo w miarę szerzenia się pożaru, dodajemy dzisiaj bliższe szczegóły tej smiętnej na długo klęski...

Niespełna cztery upłynęły godziny od chwili porażenia się w otworze szybu „Szaper” lekkich kłębow dymu, z migocącymi się tu i owdzie iskierkami, już znikły ślady kopalni „Paryż”, a raczej zostały niej — na placu — już tylko... ślady, że była!
Co za straszna produkcyjność tej siły zniszczenia, co za okropny widok, gdy się patrzy na owoce tak kosztownej, długiej i mozolnej pracy rąk tysięcy, w jednej chwili obrócone w kupy tlejących się gruzyw, skręconego żelastwa, rozbitych maszyn...

Przeżyna pożaru.

Kopalnia „Paryż” składa się z trzech szybów: Paryża, Szapera i Koszelewa.
Dwa pierwsze znajdują się obok siebie w odstepie kilkudziesięciu metrów i stanowią główną kopalnię „Paryż”, trzeci oddalony jest o kilkaset metrów i stanowi kopalnię niejako oddzielną, pod nazwą „Koszelewa”.
Obie dwa te kopalnie — komunikują się pod ziemią — kurytarzami.

Szyb „Paryż”, jest wewnątrz obmurowany, szyb „Szaper” tylko ocembrowany drzewem.
Potrzeba zastąpienia ostatniemi czasy nadgniętego ocembrowania nowem — wywołała konieczność zastąpienia czynności tego szybu i dokonania potrzebnych naprawek. Roboty ciesielskie prowadzone w szybie już od dwóch tygodni. Zaczęto od dołu — i w miarę dokonanych poprawek — podnoszono nowe rusztowania, jedno nad drugim.
W chwili pożaru, roboty były doprowadzone do 25 metrów od wylotu szybu.

Od czego powstał właściwie ogień, dotąd dokładnie nie wiadomo. Należy jednak przypuszczać, że zapalenie nastąpiło wskutek spadnięcia lampki górniczej lub knotu z górnego rusztowania, na którym pracowano, na któreś z dolnych. Nagromadzone wióry służyły zapewne podnieta.
Od roznieconego w ten sposób ognia zajęła się gruba drewniana rura wentylatora, idąca po ścianie szybu na dół i rozprowadzająca po dolnych kurytarzach powietrze. Wskutek przepalenia się tej rury, dym i iskry — gnane wyzwoleńcem przeciągiem, zamiatające szybem do góry, zostały wpędzone w głąb do kopalni.

Wskutek tej okoliczności, cieśle, pracujący w szybie u góry, nie o wszczętym pożarze do ostatniej chwili nie wiedzieli.

Dopiero, gdy na sygnały, podane z dołu, zamknięto wentylator, dym, wyzwolony z pod presji, rzucił się całą szerokością szybu do góry.

Wtedy cieśle rzucili się do drabin i, jakkolwiek nie było poparzeni i zasmoleni, zdołali się jednak wydobyć na wierzch.

Obszar klęski. — Ratunek.

W kilka minut szyb zionął tak gwałtownym płomieniem, że o położeniu mu jakiegokolwiek tamy mogło być nie mogło. W oka mgnieniu zajęł się potężnie, komunikujący z szybem „Paryż”, oraz z kurytarzami, prowadzącymi do sortowni i do płuczek.
Przylegające obok zabudowania, mieszczące kotły i pompy, w jednej chwili zapłonęły się ogniem i dymem.

Dostęp do maszyny pompującej wodę został odcięty. Rzucono się do kotłów, aby wypuścić parę.

To jedyny ratunek, jakiego zdołano dokonać, dzięki czemu uniknięto eksplozji i wypadków z ludźmi.

Próbowano przeciąć kurytarze, prowadzące do dalszych zabudowań, lecz wszystko bezskutecznie. Ogień

w mgnieniu oka doganiał pracujących i zmuszał ich do cofania się.

Wobec bezczynności pompy, wody ani kropli nie spadło.

Patrząc na błyskawiczną szybkość, z jaką prześlizgiwały się płomienie z deski na deskę, z przęsa na przęsa, uratowanie budynków było widoczną niemożliwością.

Pozostały do ratunku jedynie: holda węgla, zawierająca przeszło dwa tysiące wagonów i stopy stempli podkładowych oraz drzewa budulcowe, ciągnące się dwoma długimi wałami, aż pod same bramy Huty Bankowej, a zaczynające się w odległości 30 kroków od płonących budynków.

Słaby ratunek dla braku wody ograniczył się do niedopuszczenia ognia do nagromadzonego na placu węgla, co należy zawdzięczać jedynej sikawce pod kierunkiem p. Żołądkowskiego. W ostatniej chwili przybyła straż fabryczna z Sielca i zajęła się tłumieniem pożaru.

Cały wybuch ognia był dziełem niespełna pół godziny, w ciągu której stanęły w płomieniach na przęstrzeni pół wiorsty wszystkie zabudowania kopalniane, mieszczące w sobie wszelkie maszyny, warsztaty i składy.

W głębi szybu — ocaleni

Jeżeli widok jest groźny na powierzchni, położenie musi być stokroć straszniejsze dla tych, którzy są wewnątrz — na kilkaset metrów pod ziemią!

Tutaj należy się nam oddać hold odwadze i poświęceniu górnikowi, p. Rzepeckiego, który na widok ognia w szybie „Szaper” rzucił się do ogarniętego już płomieniami budynku — szybu „Paryż” — i na szali jego spuścił się sam jeden w głąb kopalni dla dania alarmu i sygnału do ucieczki.

Dzięki podanym sygnałom, wszyscy robotnicy zdołali się wydostać na wierzch odkrywkami.

Trwoga ich jednak w ciągu kilkunastu minut tego rozpaczliwego wspinania się po stromych pochyłościach łatwą jest do zrozumienia i dla tych, którzy tam... nie byli.

Niektórzy z nich wypadali na wierzch jak warjaci i padali na ziemię z doznanego wrażenia i zmęczenia.

Straty.

Na razie straty, spowodowane pożarem, obliczyć się nie dadzą.

Jeżeli pożar rozwinie się w kopalni — co przyszłość wkrótce wyjaśni — w takim razie stracone jest wszystko, i akcje Towarzystwa, które do katastrofy stały 650 rs. za 500, zejda prawdopodobnie do nieco wyżej nad zero. Jeżeli zaś eksploatacja będzie nadal możliwą, to straty w budynkach, zabudowaniach i maszynach wyniosą przeszło milion rubli.

Asekuracja wróci wszystkiego 125,000 rs.
Kopalnie zatrudniały około 2,000 ludzi.

Co będzie?..

Oto pytanie, które stawiamy sobie wszyscy i które w obecnej chwili najbardziej nas obchodzi i trwożyć zaczyna na nowo. Zdaje się bowiem, że jeszcze nie koniec klęsce.

Szyb „Szaper” coraz gęstsze zaczyna dzisiaj od rana wyrzucać dymy, dymy, pochodzące z palenia się węgla.

Takie same dymy, chociaż lżejsze, wydobywają się temi samymi odkrywkami, któremi górnicy ratowali się wczoraj ucieczką.

Ta okoliczność nasuwa obawy, że ogień już zajął lub może zająć kopalnię.

W ostatnim razie wszystko stracone na długo.

Dla zduszenia ognia zamknięto na razie wszystkie otwory, prowadzące do wnętrza kopalni. Szyb „Szaper” w części sam się zawalił, w części zasypują go ziemią. Otwór szybu „Paryż” założono szynami, które przywalono ziemią. Odkrywki zasypują gorączkowo.

Jeżeli ten początek pożaru tym sposobem stłumić się nie da, wtedy zatopione będą dolne podkłady wodą z rzeki Przemszy, do czego prowadzone są odpowiednie roboty.

ECHA LETNIE.

(Korespondencja prywatna Kurjera Warszawskiego.)

Kazimierz nad Wisłą, d. 3 sierpnia.

W ostatnich latach wobec coraz to większego zapotrzebowania na letnie miejsca pobytu zaczęto zwracać uwagę na bardziej oddalone od Warszawy miejscowości i w poszukiwaniach tych nie ustają jeszcze ojcowie rodzin i do dnia dzisiejszego.

Wszystkie pobliskie miejscowości, jako więcej uczęszczane, są bardzo drogie, odstraszają też nieje-

dnego od wysłania rodziny na świeże powietrze latem.

Drożyna samego mieszkania, zle lub źle dostarczane środki spożywcze, skrupowanie formami towarzyskimi, z których choć na chwilę wyłamaćby się chciało — to są ujemne strony pobliskich mieszkań letnich; a jeśli wiele z tych stron ujemnych uległo poprawie, dużo jeszcze braków widnieje na każdym miejscu. Ztąd też pożądana jest nader rzeczą szukać miejsc nowych, nie dotkniętych, że się tak wyrazimy, nogą letników, które nie posiadałyby tylu stron ujemnych.

W takim poszukiwaniu każdy, kto choć trochę zna kraj nasz, bez wątpienia zatrzyma się na Kazimierzu, sławnym zarówno ze swej starości, jak i wybornych sadów owocowych.

Miasteczko to, niegdyś małym Gdańskiem zwane, ze słynnemi na kraj cały śpichlerzami, dziś, skutkiem zarazy morowej z r. 1705-go, upadło zupełnie i zeszło do miana osady.

Zamek i kilka wspaniałych budowli z licznymi rzeźbami na ścianach w kamieniu przetrwały do dnia dzisiejszego, jako jedyne świadki bogactwa miasta. Słynne są też kościoły, w jednym zaś z nich pokazuje pięknie zakonserwowane mumje naturalne.

Samo miasteczko leży nad Wisłą na prawym jej brzegu w odległości 13 wiorst od Nowo-Aleksandrji, po przesłiznianej bitej drodze, ocienionej na całej przęstrzeni najwspanialszemi okazami flory.

Położenie miasta nader piękne i ponętne naprasza się pędzla z każdego niemal punktu. Grunt wapnisty, bliskość rzeki, liczne sady, w które obfitują szczególniej przedmieścia, sprawiają, iż powietrze jest tu nader czyste i przyjemne. Na przedmieściach tych mieszka już kilkanaście rodzin, a ceny mieszkań są jak dotąd nader niskie: 2 pokoje z kuchnią mieć można za 15 rs. miesięcznie. Ludność Kazimierza przeważnie żydowska jest nader uboga, bogatsi są chrześcijanie, zajmujący się ogrodnictwem i rolnictwem, i oni to głównie dostarczają produktów spożywczych po cenach zwykłych w małych miasteczkach.

Miasteczko posiada aptekę i lekarza oraz 3 kościoły. Okolice są nader piękne, ztąd też, zarówno statkiem w górę rzeki, jak też i końmi, robić można liczne wycieczki.

Umyślnie zatrzymaliśmy się przy opisie tej miejscowości nieco dłużej, aby zwrócić na nią baczniejszą uwagę. Może miejscowi mieszkańcy zechcą zdyktować coś w kierunku rozwoju miejscowości jako letniego schroniska, a może znajdzie się kto przedsiębiorczy, kto z niewielkim zresztą nakładem zechce podjąć ją z pyłu zapomnienia i uczynić z niej to, do czego przeznaczoną jest w zupełności.

Nałęczów, d. 6-go sierpnia.

Koncert Barcewicza odbędzie się napewno dnia 20-go b. m.

W tygodniu bieżącym oprócz koncertu piątkowego odbędzie się nadto we wtorek w dubiona i oddawna wycieczkiwana przez „milusińskich” majówka dla dzieci w lesie zakładowym, pierwsza w sezonie tegorocznym, a we środę występ monologisty p. A. Zawadzkiego.

Jak na jeden tydzień to dosyć.

W dalszej perspektywie mamy znów na widoku drugie przedstawienie amatorskie, które odbyć się ma 16 lub 17 b. m.

WIADOMOSCI BIEŻĄCE.

W Now. wr. znajdujemy nowe szczegóły, dotyczące projektowanego przywrócenia taryfy IV-ej klasy na kolejach. Jak wiadomo, kwestja ta poruszona została na ostatniem posiedzeniu rady do spraw taryfowych, która wyraziła życzenie, aby taryfa IV-ej klasy objęta została projektowaną na grądzień ogólną reformą taryf. Za punkt wyjścia, jak donosi dziennik petersburski, ma być wzięty następujący szemat, proponowany przez departament kolejowy: „Opłata za przewóz w wagonach IV-ej klasy winna być obliczana według normy 3/4 kop. od pasażera i wiorsty, do tej odległości, na której zrówna się z opłatą klasy III-ej bez podatku państwowego; od tego punktu opłata w wagonach IV-ej klasy ma równać się taryfie III-ej klasy, lecz z potrąceniem podatku państwowego w ilości 15%.” Szemat ten i w ogóle warunki zastosowania taryfy IV-ej klasy na kolejach mają być znów rozstrzygnięte przez departament kolejowy z takim wyrachowaniem, aby załatwienie tej kwestji nastąpiło przed wprowadzeniem w życie ogólnej reformy taryf. W tym celu przy departamencie w tych czasach zwołana będzie narada.

Now. wr. pisze: Ministerjum oświaty w porozumieniu z ministerjum spraw wewnętrznych zwróci-

poszarpano ciało na drobne szczątki, rozniesiono krwawe członki po różnych dzielnicach miasta i spalono je na zaprowizowanych stosach.

To chyba dosyć. A jednak de l'Estoile dodaje dobroduśniej: „Wyrok był załagodny. Gdyby sędziowie byli wydali wyrok ostrzejszy, skazany byłby wyznał wszystko.”

Tak było w r. 1610-ym.

Jakże litościwą jest gilotyńa dzisiejsza w porównaniu z tym ołowiem roztopionym i z tem szarpaniem koźmi w r. 1610-go. (X)

Na kolonje letnie.

Bezimiennie rs. 25.—Bezimiennie, w rocznicę imienin ojca, pozostała rodzina składa rs. 3.

— Zebrane przez Zygmunta Landau na zabawie dziecięcej w Otwocku rs. 3 złożono w redakcji, z których rs. 1 dla kolonji letnich, zaś rs. 2 dla nieszczęśliwej wdowy z 4-em drob. dziećmi, Sury Raj, zamieszkałej przy ulicy Karmelickiej № 17, mieszk. № 4 (wykazanej w Kurjerze Warsz. przez biuro nędzy wyjątkowej).

Dla najuboższych.

Posłaniec № 129 za ubliżenie rządy domu Tamka № 29 składa kop. 50.

Na przytulki rzemieśnicze.

Rs. 23 kop. 30, jako pozostały fundusz z nabożeństwa do Przemienienia Pańskiego, współpracownicy fabryki B. Handkego.

NEKROLOGJA.

Wojciech Ocetkiewicz,

kupiec, po długich cierpieniach, opatrzony św. Sakramentami, zasnął w Bogu dnia 8 sierpnia r. b., przeżywszy lat 56. W głębokim smutku pozostała żona z dziećmi zapraszają krewnych, przyjaciół i życzliwych na żałobne nabożeństwo, odbyć się mające w kościele św. Antoniego przy ul. Senatorskiej, dnia 10-go sierpnia, to jest w piątek, o godz. 10-iej zrana, oraz na wyprowadzenie zwłok w tymże dniu i z tegoż kościoła, o godzinie 6-iej po poł. na cmentarz powązkowski. Osobne zaproszenia rozsyłane nie będą. 3581

Rozalja z Humłów Kowalska,

wdowa po kupcu, opatrzona św. Sakramentami, po długich i ciężkich cierpieniach, zasnąła w Bogu dnia 8-go sierpnia 1894 r., przeżywszy lat 81. Pograżone w głębokim smutku córki zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych na żałobne nabożeństwo do kaplicy kościoła Narodzenia Najśw. Marii Panny (po-karmelickiego) na Lesznie, w d. 11-ym sierpnia, to jest w sobotę, o godzinie 10-iej zrana, a następnie na wyprowadzenie zwłok tegoż dnia i z tegoż kościoła, o godzinie 5-iej po poł. na cmentarz powązkowski. 970

Władysława z hrabiów Poletyłów SZYDŁOWSKA,

żona obywatela,

opatrzona św. Sakramentami, po długich i ciężkich cierpieniach, zasnąła w Bogu dnia 8 sierpnia 1894 r., przeżywszy lat 67. Pograżeni w głębokim smutku: mąż, syn, córka i rodzina zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych na żałobne nabożeństwo do dolnego kościoła św. Aleksandra dnia 11 sierpnia, to jest w sobotę, o godzinie 11-iej przed poł., a następnie na wyprowadzenie zwłok tegoż dnia i z tegoż kościoła, o godzinie 6-iej po południu, na cmentarz powązkowski. Osobne zaproszenia rozsyłane nie będą. 2—971

Marja z Bobrowskich SZYMONSKA,

wdowa po s. p. Mikołaju Szymońskim, właścicielu dóbr Mroków,

po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzona św. Sakramentami, zmarła dnia 8-go sierpnia 1894 r., przeżywszy lat 72. Pograżony w smutku syn zaprasza krewnych i życzliwych na żałobne nabożeństwo, odbyć się mające w piątek, dnia 10-go sierpnia, o godzinie 11-iej przed poł. w górnym kościele św. Aleksandra, a w dniu następnym, to jest w sobotę, o godz. 11-iej przed południem na żałobne nabożeństwo i pochowanie zwłok w grobie familijnym w Tarcynie. —3586—

† Dnia 10-go sierpnia, jako w bolesną rocznicę śmierci,

s. p. Wacława Golembowskiego,

w kościele św. Karola Boromeusza przy ul. Chłodnej, o godz. 10-iej zrana, odprawione będzie żałobne nabożeństwo, na które ojciec i siostry apasząją krewnych, przyjaciół i znajomych.

W dniu 10-ym sierpnia r. b., jako w drugą rocznicę śmierci

Teofila Olszewskiego,

byłego urzędnika kolei terespolskiej, odbędzie się żałobne nabożeństwo, o godzinie 10-ej zrana, w kościele św. Józefa Oblubieńca (po-karmelickim) na Krakowsk-Przedm., na które pozostała żona wraz z córką zapraszają kolegów, przyjaciół i znajomych. 3556

NADESŁANE

Najtaniej! Obicia papierowe w fabrycznym składzie Alpatowa, Bielańska Nr. 7 (Hotel Krakowski). Sprzedaż hurtowa i detaliczna po cenach fabrycznych.

Z Petersburga.

W lipcowym zeszycie czasopisma *Woschod* niejaki p. Łapin rzuca oryginalny projekt urządzenia żydowskich kolonij rolniczych w Królestwie Polskiem. Oto w jaki sposób streszcza wywody *Woschodu* kronikarz *Now. wr.*

P. Łapin pochwała kolonizację argentyńską, ale sądzi, że baronowi Hirszowi byłoby daleko dogodniej i taniej urządzić kolonje w Rosji, niż w Argentynie. W tej ostatniej w najlepszym razie kolonista kosztuje barona Hirsza prawie 3,000 rs. (a nawet więcej), przy czym za sam grunt przypada połowa. W Królestwie Polskiem koszty urządzenia jednego kolonisty wynosiłyby akurat połowę tej sumy. Oto kosztorys p. Łapina.

1) 10 dziesięcin gruntu po 100 rs.	1000 rs.
2) Budynki	200 rs.
3) Inwentarz: 2 konie po 40	80 rs.
1 krowa	30 "
6 owiec	15 "
Wóz parokony	20 "
1 plug i 2 brony	10 "
Sanie	2 "
Uprząż i drobiazgi 18	18 "

Razem 175 rs.—175 rs.

4) Nasiona na 10 mórg po 6 p. à 50 k.	30 "
5) Zaliczenia do zbiorów.	120 "

Ogółem 1525 rs.

„Kosztorys zrobiony taki, jakim nie każde gospodarstwo włościańskie pochwaliby się mogło. Ale główna kwestja, gdzie znaleźć kolonistów dla projektowanych kolonij? Jeszcze w Argentynie żydzi jako tako zabierają się do nie swoich zajęć; nowy kraj ludzi ich obietnicami i zmusza do przeradzania się w nowych warunkach. W Królestwie Polskiem całe otoczenie będzie poprzednie i będzie ciągnęło kolonistę do dawnego życia, jak to się już działo w gubernjach małopolskich. Sam p. Łapin przyznaje, że „kolonizacja powinna rozpocząć się w gubernjach północnych Królestwa Polskiego, gdzie ludność żydowska składa się z „misnagdów”, albowiem z „hasydami” w innych częściach kraju poszłoby znacznie trudniej. Oto np. najważniejsze dane statystyczne Towarzystwa palestyńskiego niemieckiego, dotyczące kolonizacji żydów w Ziemi Świętej; kolonia żydowska zajmuje przestrzeń ogółem 6½ mil kwadratowych! I to pomimo olbrzymich wysiłków ze strony Rotszylda i innych bogaczy.”

W gazecie *Nowosti* znajdujemy kilka szczegółów o kopalniach brylantów w obrębie Rosji:

„Ostatni wypadek znalezienia brylantów w kopalniach złota koczarskich (w powiecie troickim, gubernja orenburskiej) skłoniła odpowiednie władze do zwrócenia poważnej uwagi na tego rodzaju poszukiwania (jest to dziesiąty wypadek znalezienia brylantów w Rosji). Z inicjatywy p. ministra rolnictwa, A. S. Jermołowa, asygnowane zostały fundusze, na których koszt departament górnictwa wypisał z Kaplandu wzory t. zw. djamentów surowych, jakie zdarzają się w kopalniach Afryki, będącej, jak wiadomo, główną dostawczynią brylantów dla całego świata. Prysłane w tych dniach 45 karatów djamentów surowych w 60-iu oddzielnych ziarnach (za 385 rs., tj. około 9 rs. za karat), przeznaczone zostały do kopalni uralskich, gdzie rozdane będą bezpłatnie w celu zaznajomienia robotników z wyglądem djamentu surowego, ponieważ przy przemywaniu piasku złotego zdarzają się pomiędzy innymi drobne minerały, a wśród nich i brylanty. Bardzo być może, że kiedy zaczęną zwracać pilniejszą uwagę na surrogaty piasku złotego, to coraz częściej zaczęną znajdować djamenty. Skoro zaś do poszukiwań powołani będą sami robotnicy, wówczas szanse powodzenia w odkryciu kopalni djamentów w Rosji wzrosną znakomicie.

Z inicjatywy wicedyrektora departamentu górnictwa, A. Lorańskiego, wypisano nadto próbki tych skał, które towarzyszą djamentom w Brazylji i Indjach (itakolumit i kaskalgo), ponieważ djamenty afrykańskie napotykanne bywają wśród tego rodzaju skał wulkanicznych, jakich na Uralu wcale nie ma. Próbkę te będą podobnie odesłane do kopalni uralskich.”

W gazecie *Wraccz* dr. Truskolaski zamieszcza ciekawe dane o zanieczyszczeniu bakterjami aktów zejścia i ksiąg szpitalnych. Ostateczne wnioski, do jakich dochodzi wzmiankowany powyżej lekarz są następujące:

„1) Papier, który nie był w użyciu i świeżo powrócił z drukarni, jest prawie wolny od mikrobow.”

„2) Papier, który znajdował się w pobliżu chorych, lecz następnie w ciągu 1½—2 lat był przechowywany w archiwum, w zamkniętej szafie, również jest wolny od większej ilości mikrobow.”

„3) Papier, który znajdował się choćby przez parę dni przy chorym w szpitalu, może obfitować w znaczną ilość mikrobow (na 46 wypadków przy badaniach aktów zejść autor otrzymał średnio 43 mikroby na 1 centym. kwadr. z *maxymum* 244 mikrobow, a na 24 ksiąg szpitalnych średnio 28, przy *maxymum* 86 mikrobow na 1 cent. kw.).

„4) Niezależnie od mikrobow obojętnych, na papierze mogą znajdować się mikroby chorobotwórcze (autor znalazł raz laseczkę gangreny na akcie zejścia, raz lasecznika gruzlicy i raz ściśle nie zdefiniowane bacylisy ropne na tablicach gorączki w szpitalach).

„5) Na sterylizowanym suchym papierze przy świetle rozproszonym a częścię w półmroku, lasecznik cholery, otrzymany z instytutu medycyny doświadczałnej zachowywał żywotność swoją w ciągu 5 dni; otrzymany zaś z laboratorium bakteriologicznego głównego zarządu wojenno-lekarskiego 14 dni; bacylus tyfusu brzuszego żył 63 dni, błonicy 38 dni; złotawy zaś lasecznik gronowy ropny do 98 dni.”

Telegramy „Kurjera Warszawskiego”

Niżnyj-Nowogród 9-go sierpnia. (T. A. p.)—Jarmark ożywia się z wolna. W ostatnich trzech dniach zjazd kupców zwiększył się. Nabywców dotąd mało. Transakcyj jeszcze nie zawarto, według wszelkiego prawdopodobieństwa ruch handlowy ożywi się nieco później.

Taszkent 9-go sierpnia. (Tel. Ajen. półn.)—Emir Buchary wyjechał wczoraj z Czarażuja do wód mineralnych kaukaskich.

REFORMA LOTERJI.

Petersburg 9-go sierpnia. (Tel. pryw. K. W.)—Projekt reorganizacji urzędu loterji klasycznej Królestwa Polskiego, opracowany przez b. zarządzającego kantorem warszawskim Banku państwa, barona Driesena, na jesieni wniesiony będzie do rady państwa. O ile wiadomo, projekt zapowiada zniesienie urzędu loterji, a natomiast przy kantorze warszawskim Banku państwa utworzenie wydziału, któryby specjalnie zajmował się sprawami loteryjnymi. Projektodawca proponuje również powiększenie dotychczasowej liczby losów.

„PARYŻ” W PŁOMIENIACH.

Dąbrowa górnicza 9-go sierpnia, godz. 12 min. 25 przed południem. (Tel. własny Kur. War.)—Dziś, o godz. 4-iej zrana, szyb „Szaper”, zarabowany od środka aż do wierzchu, nakryty blachami, ziemią przywalonemi, eksplodował.

Wybuch spowodował w tamie szeroki otwór, z którego wybuchają kłęby dymu i gazów.

Szanse stłumienia pożaru w kopalni „Paryż” coraz mniejsze.

Szyb „Koszelew” za to, całkowicie odgradzonymi rami i sztucznymi zaporami, wkrótce zacznie pracować.

Dziś z Francji, gdzie akcjonariuszów onegdaj telefonicznie o katastrofie zawiadomiono, spodziewane jest przybycie tu specjalnej komisji ratunkowej wraz z radą zarządzającą Towarzystwa franko-włoskiego.

Wszystkie odkrytki kopalni szczelnie zasypano.

Część górników już rozpuszczono.

Jeszcze jeden czyn prawdziwie bohaterski mamy do zaznaczenia: oto kotły w palącym się budynku, w dzień pożaru, utworzył własnoręcznie, z wielkiem

narażeniem własnego życia, inżynier „Huty Bankowej”, p. Lipkau.

WOJNA CHIŃSKO-JAPOŃSKA.

Londyn 9-go sierpnia. (Tel. pr. Kur. War.) — Poselstwo japońskie komunikuje, że wojska japońskie zajęły Asan. Mikado nakazał wszystkim miastom Japonji, aby wielkie to zwycięstwo obchodzili publicznymi festynami. Zapał wojenny u japończyków podsycony jest do najwyższego stopnia.

Paryż 9-go sierpnia. (Tel. pryw. Kur. War.) — Z Jokohama donoszą o znacznych bitwach na Korei. Chińczycy uciekli, straciwszy 500 zabitych. Japończycy opanowali Asanem.

Londyn 9-go sierpnia. (Tel. pryw. Kur. War.) — Z Tientsinu donoszą, że japoński okręt handlowy schwyty został przez krzyżowców chiński i odstawiony do Taku.

Londyn 9-go sierpnia. (Tel. pr. Kur. War.) — Chiny gasiły latarnie morskie na wyspie Formosa.

Londyn 9-go sierpnia. (Tel. pr. Kur. War.) — London Gazette publikuje dekret królowej, nakazujący przestrzeganie najściślejszej neutralności wobec wojny chińsko-japońskiej.

ZWIĄZKI MAŁŻEŃSKIE

Londyn 9-go sierpnia. (Tel. pr. Kur. Warsz.) — Truth donosi, że zaręczyny księżniczki Aleksandry koburskiej z księciem Jerzym meklembursko-strelieckim wkrótce nastąpią. Tenże dziennik zapowiada blizki związek małżeński księcia Krystjana duńskiego z księżniczką Wiktorją walijską.

BIL IRLANDZKI

Londyn 9-go sierpnia. (Tel. pr. Kur. War.) — Izba gmin przyjęła 199 głosami przeciw 167 w trzecim czytaniu bil o dzierżawcach irlandzkich. Zaraz potem izba lordów przyjęła bil rzeczony w pierwszym czytaniu.

ARESztOWANIA.

Rzym 9-go sierpnia. (Tel. pryw. K. War.) — Skutkiem zeznań Lucchesiego policja odkryła rozgłoszony spiszek, z którego ona wyszedł zamach na Crispiego. Aresztowania trwają ciągle.

Rzym 9-go sierpnia. (Tel. pryw. Kur. War.) — Rząd włoski wysłał już kilkuset anarchistów do Massawy. Ma on zamiar przesiedlenia wszystkich do Afryki. Zamieszkałych na pograniczu włoskiem rządu Francji i Szwajcarii zmuszą do wyniesienia się.

Marsylja 9-go sierpnia. (Tel. pr. Kur. War.) — Aresztowano tutaj robotnika włoskiego, Panelli, mającego przy sobie ładunki dynamitowe, które usiłował przemycić do Włoch.

ŚRODKI BEZPIECZEŃSTWA.

Waszyngton 8-go sierpnia. (Tel. pr. K. W.) — Senat przyjął bil o anarchistach, zabraniający obcym anarchikom lądowania na terytorjum Stanów Zjednoczonych lub osiedlania się na temże. Usiłowanie wyładowania bez zezwolenia karane będzie więzieniem do lat czterech. Wykonanie prawa powierzono inspektorom, zaopatrzonemu w najszerze pełnomocnictwa.

WYBUCH NA WYSPIE.

Ateny 9-go sierpnia. (Tel. pryw. Kur. War.) — Skutkiem wybuchu w dzielnicy żydowskiej na wyspie Korfu siedem osób zginęło.

POŻAR WARSZTATÓW.

Kopenhaga 9-go sierpnia. (Tel. pryw. Kur. War.) — Ogromny pożar zniszczył w nocy warsztaty okrętowe, które spłonęły doszczętnie. Szkody olbrzymie.

WALKI ZA OCEANEM.

Londyn 9-go sierpnia. (Tel. pr. Kur. War.) — Z Valparaiso (Chili) donoszą, że powstańcy zajęli Truxillo. Wojska rządowe przeszły na stronę rządu.

Londyn 9-go sierpnia. (Tel. pr. Kur. War.) — W Blufiels na wybrzeżach Mosquito wyładowały wojska. Bitwy oczekują lada chwila. Cudzoziemcy zbiegli na okręty, znajdujące się w porcie.

Wiedeń 9-go sierpnia. (Tel. pryw. Kur. W.) — Ministrowie węgiercy odjechali ze Lwowa do Budapesztu. Z powodu ich pobytu we Lwowie, dzienniki polskie przemawiają za utworzeniem związku polsko-węgierskiego. (Aj. półn.)

Paryż 9-go sierpnia. (Tel. pryw. Kur. War.) — Znowu kraży pogłoska, że kedyw ma incognito przybyć do Paryża.

Paryż 9-go sierpnia. (Tel. pryw. Kur. W.) — Stan rzeczy w Aiguesmortes pogorsza się. Pięciuset robotników bez zajęcia urządza manifestacje antywłoskie. Wysłano tam znaczny oddział wojska.

Kopenhaga 9-go sierpnia. (Tel. pryw. K. W.) — Nowy gabinet ma charakter reakcyjny. Umiarkowana lewica nie weszła do niego, jak spodziewano się powszechnie.

Berlin 9-go sierpnia. (Tel. pryw. Kur. War.) — Ruble w gotówce $219 \frac{10}{100}$ (wczoraj 219.—)
Ruble na dostawę $219 \frac{25}{100}$ (wczoraj 219.25)

Odpowiedzi Redakcji.

— „Sammor.” — Po zasięgnięciu informacji w kołach kompetentnych donosimy, iż o ile się zdaje, u nas dotąd nie robiono prób z wytluszczonymi ricinusowami. Gdyby sz. pan chciał nawóz ten sprowadzić do kraju i następnie liczyć na jego zbytni, należy przedewszystkiem przeprowadzić próby w którejkolwiek ze stacyj doświadczalnych, np. w Sobieszynie lub w Nowoaleksandri, a potem zrobić rachunek kalkulatoryjny w porównaniu z innymi nawozami sztucznymi. W razie wyniku dodatniego, rezultat badań służyć za reklamę.

— Panu J. S. — Żadaną informacją służyć nie możemy, o podobnym bowiem zapotrzebowaniu dotąd nie mamy żadnych wiadomości.

— **Stalemu prenumeratoremu z ul. Kruczej.** — Nie pamiętamy, czy w okresie od r. 1882—1885-go było jakie ogłoszenie o wakuującym spadku po Baudoin de Courtenay, zmarłym we Francji. Czy konsulat francuski o spadku tym nie wie?...

— **Panu Br. H.** — Przytoczone listy Banku wileńskiego dotąd w losowaniu nie wyszły.

— **Panu F. G.** — Podanie należy zrobić do biura pomiarów zarządu kanalizacji, Mazowiecka, 4. Głównym kierownikiem biura jest inżynier Lichtweiss.

— **Stalemu prenumeratoremu w Częstochowie.** — Szczegóły o niższych stopniach zapasowych, należących do ćwiczeń, które rozpocząć się mają d. 27-go września, podaliśmy w № 205 Kurjera z d. 27-go lipca.

— **Prenumeratorem od lat 12-tu.** — Dla mieszkańców alei Jerolimskiej najbliższą będzie czytelnia bezpłatna przy ulicy Smolnej pod № 8-ym, zaś kasa groszowa przy ul. Mokotowskiej pod № 35-ym. Kasa ta otwarta jest w każdą niedzielę od godz. 10-jej rana do 12-jej w południe.

— **Panu T. Wsz.** w Lublinie i p. W. Ja. w Sosnowicach. — Szkoła rolnicza na folwarku Brzozowa, należącym do majątku Sobieszyn, w pow. garwolińskim, otwarta będzie na początku r. p. De szkoły przyjmowani będą młodzi ludzie zdrowi, nie młodszy od 14 i nie starsi nad 18 lat, posiadający znajomość kursu nauk w zakresie dwuklasowych szkół wiejskich. Zapis trwać będzie od d. 1-5-go stycznia każdorocznie. Przy powinności wojskowej wychowawcy szkoły tej korzystać będą z ulg 3-go rzędu. Szkoła pozostaje pod protektoratem Towarzystwa osad rolnych w Warszawie.

— **Panu S. W. P.** — Pobór do wojska w Warszawie rozpoczęcie się d. 27-go października n. s.

— **Długoletniemu prenumeratoremu.** — W numerze z dnia 3-go b. m. podaliśmy uchwałę, zezwalającą na leczenie chorych w domu.

— **Panu M. C. z ul. Chmielnej.** — Kwarantanny w Szczakowie niema. Pisaliśmy o tem co najmniej 10 razy.

— **Panu L. L. F., stalemu prenumeratoremu.** — Stosownie do żądania sz. pana, interpelowaliśmy zarząd żeglugi parowej i oświadczone nam, że bilet do Ciechocinka od początku otwarcia ruchu na Wiśle do klasy I-jej kosztował rs. 1 kop. 80, do klasy II-jej zaś rs. 1 kop. 20. Stanowczo też twierdził zarząd, że statki, wychodzące z Warszawy o godz. 5-jej rana, stają w Ciechocinku tegoż dnia—jeśli jaki wypadek nadzwyczajny w drodze nie zajdzie.

— **P. Sparento.** — O nowych tryumfach w sporcie kołowym p. J. nic nie wiemy i dowiedzieć się nie byliśmy w możności.

— **Niekompententnemu.** — W przekładzie brzmieć będzie: Directeur et administrateur de la Société par actions des fabriques de sucre.

— **Panu Mieczysławowi X.** (nazwisko nieczytelne), handylatorowi nauk handlowych. — Z kim mamy przyjemność, kto żąda od nas tak stanowczo tłumaczenia się z tego lub innego artykułu?...

— **Panu Ludwikowi Sz. z Nowolipia.** — Monety bardzo pospolite, prawie bez wartości numizmatycznej.

— **Stalemu prenumeratoremu z ul. Ogródowej.** — Sz. pan jest w błędzie. Casimir-Périer—to nazwisko z przydomkiem, nie z imieniem.

GIEŁDA

Warszawa, 9-go sierpnia.

Dzisiejsze poranne szacowania berlińskie zapowiadały jednomyślnie kurs 219.25, co się równa kursowi 45.60 bez kosztów, gdy Petersburg cenil Londyn z terminem trzymiesięcznym po rs. 9.31. Nasze zebranie giełdowe dzisiejsze rozpoczęło obroty kursem 45.77½ (odpowiadającym kursowi 218.50 m. bez kosztów) i podniosło tę cenę do 45.87½ (t. j. 218.— m. za 100 rs.). Różnice tworzyły dziś 10 kop. na korzyść Berlina i 2½ kop. na korzyść rubli przy porównaniu wczorajszego kursu końcowego. W dostawach nie robiono dziś nie zupełnie.

Waluty obce w średnim ruchu. Krótkim Berlinem obracano po 45.77½, 45.80, 45.82½, 45.85 i 45.87½, przeważnie jednak po kursach 45.80 i 45.82½. Londyn krótki oraz Paryż krótki bez obrotów. Wiedeń krótki brano po 74.80 i 74.85.

Z końcem giełdy żądano: za Berlin krótki 46.—, za Londyn krótki 9.34, za Paryż krótki 37.35 i za Wiedeń krótki 75.25.

Dyskonto bankowe w Berlinie 3%, w Londynie 2%, w Paryżu 2½% i w Wiedniu 4% w stosunku rocznym.

Dyskonto zaś giełdowe w Berlinie 1½%, w Londynie ¾%, w Paryżu 1½% i w Wiedniu 3½% w stosunku rocznym.

W papierach obrotu średnie lecz dość oszałe, przy tendencji bez zmian. Żądano za listy likwidacyjne po 97.80 i 97.20, względnie do wielkości odcinków, bez nabywców. Pożyczek premjowych nie notowano. Pożyczki 4% wewnętrzne wszystkie cztery serie bez ruchu.

Kupiono kilkanaście tys. Nowej 4% renty państwowej z r. 1894-go po 93.60 i 93.70, przy chęci otrzymania po 93.80.

Listy 4½% zastawne ziemskie starano się umieścić po 100.80, a umieszczono kilka tysięcy rubli po 100.60.

Listy 5% zastawne miasta Warszawy ofiarowano po 101.90 trzy ostatnie serie, a nabyto kilkadziesiąt tysięcy rubli III i IV-jej serji po 101.90.

Listów 5% zastawnych m. Łodzi nie notowano.

Za obligacje kanalizacyjne m. Warszawy chciano otrzymać po 101.25, a osiągnięto 101.— za kilka tysięcy rubli.

Sprzedano parę set sztuk akcji Banku handlowego w Warszawie po 460 i 450. Umieszczono kilkanaście sztuk akcji Banku rosyjskiego dla handlu zewnętrznego po 420 i 421 i po tychże kursach z dostawą w połowie i w końcu b. m.

W żądaniu kupony celne po rs. 1.49¾.

Monety notowano: marki w gotówce po 46¼ kop., guldeny w gotówce po 75.¾ kop. i franki w gotówce po 37.¾ kop.

Godzina 12-ta. Usposobienie giełdy dla walut obcych mocne, dla papierów procentowych oszałe, a dla dywidendowych mocniejsze.

Okowita. Cena dystylatorów. Wiadro 100% rs. 11.12 do 11.15 netto. Wiadro 78% rs. 8.85 do rs. 8.87½—2%. Dowozy większe. Usposobienie słabe.

— **Graźdanin** donosi, iż znów poruszenia została kwestja podwyższenia opłaty od świadectw handlowych 2-jej gildji.

— **Now. wr.** donosi, iż ministerjum komunikacyj w celu należytego uregulowania przewozu zboża kolejami opracowało na szeroką skalę projekt składów zbożowych na całej przestrzeni dróg żelaznych. Składy takie zbudowane będą na 300 stacyach kolejowych, z przeznaczeniem na pomieszczenie 80 milionów pudów zboża. W celu rozpatrzenia się w szczegółach projektu zwołana będzie specjalna komisja, złożona z przedstawicieli różnych ministerjów, rolników i reprezentantów kolei.

— Towarzystwo kolei południowo-wschodnich po utworzeniu agentur do sprzedaży komisowej zboża w portach: libawskich i ryskim otwiera taką samą agenturę w Wierzbołowie. W ogóle działalność kolei na wschodzie cesarstwa została zwróconą do sprzedaży komisowej zboża w zachodnich punktach pogranicznych.

— Zarządy tutejszych kolei zawiadomione zostały cyrkularzem departamentu kolejowego o następujących zmianach, wprowadzić się mających do stosowanych obecnie tariff: 1) od d. 13-go września zniesione zostaną wszystkie wyjątkowe tariffy obowiązujące przy przewozie towarów od portów w Rosji, które ogłoszone były w № 460 Zbioru tariff jako tariffy № 5304 i w № 508 Zbioru tariff jako tariffy № 5485. Wyjątkowo z tej grupy tariff pozostaną w mocy do d. 13-go listopada r. b. tariffy portowe na przewóz bawelny; 2) od d. 13-go listopada zniesione będą wszystkie tariffy na przewóz bawelny zarówno w komunikacjach bezpośrednich wewnętrznych oraz kaukazko-zakaspjskiej, przez morze Czarne, Wołgę i Petrowsk, jako też i w komunikacjach miejscowych, z wyjątkiem miejscowej tariffy na bawelnę na kolei zakaspjskiej; 3) od 1-go stycznia r. p. przestaną obowiązywać wszelkie jakie istnieć będą w tym czasie tariffy w komunikacjach bezpośrednich wwozowych do Rosji i wywozowych z Rosji na przewóz zarówno towarów w pociągach zwyczajnych towarowych, jako też i w pociągach pocieskich, tak w komunikacjach lądowych jako też i w zamorskich międzynarodowych. Wyjątek stanowić będą następujące tariffy wywozowe: 1) na transporty zbożowe tariffa, ogłoszona w № 444-ym Zbioru tariff pod № 5244 wraz z dopełnieniem; 2) tariffa na len, konopie i t. p., wysłane do stacyj kolei belgijskich, francuskich, austrijskich, niemieckich i niderlandzkich, która ogłoszona była w № 413-ym Zbioru tariff za № 5107, 5108 i 5109 wraz z dodatkami; 3) tariffa na mączkę cukrową, wywozową za granicę przez Rygę i Libawę, która ogłoszona była w № 496 i 535-ym Zbioru tariff za № 5457 i 5582.

Sprawozdania z targów

Magazyny tranzytowe przy stacji Praga kolei warszawsko-wiedeńskiej.

Sprawozdanie z dnia 9-go sierpnia r. b.

Table with 4 columns: Zysła, przyszło, wyszło, pozostało. Lists various goods like Owsa, Maki żytniej, Maki pszennej, etc.

Razem 8 wagonów 15 wag. 422 wagonów

Gdańsk, dnia 7-go sierpnia r. b. — Pszenica miała lepszy popyt. Płacono za ruską tranzyto czerwona 75 gr. 93 mar. za tonnę.

Ryga d. 3-go sierpnia. (Zboże). Pszenica ruską bez obrotu, żyto niesuszone ruskie 120 f. 55 kop. do 56 kop.

Łój i słonina. Przed dwoma laty jeszcze łój i słonina miały dobry zbytny na miejscu i zagranicą, najwięcej w Niemczech.

Libawa, dnia 30-go lipca r. b. — Żyto słabo (za 120 funtów bez dopłaty w razie wagi wyższej, za straceniem 1/2 kop. za funt, przy wadze 115-120 f. hol., zaś 1 kop. za funt po 115-120 funt).

Skóry. Ceny bez zmiany: Skóry wołowe na sztuki od rs. 7 do rs. 14, 15 i wyżej, zależnie od wielkości i ciężkości towaru.

Wełna 1-go sierpnia. Od kilku tygodni na naszym rynku wełnianym panuje zupełna cisza. Na prowincji z powodu grasującej epidemii handlowe chętnie sprzedają wełnę

Królewiec 30-go lipca. Pszenica bez zmiany, girka 48 kop. Żyto niżej 48 kop. do 53 kop. za pud. Kukurydza słabiej 46 kop. do 53 kop.

Wrocław d. 3-go sierpnia. (Zboże). Pszenica loco biała 127 m. do 140 m. żółta 125 m. do 130 m.

Włoka. W handlu mąką ubiegły tydzień wykazał niżej 25 kop. na worku 5-pudowym we wszystkich gatunkach mąki pszennej.

Biała kancelaryj. Pióra stalowa angielskie, francuskie i niemieckie Soenneckene, pióra do ronda, teki do segregowania listów, jako to: Chanona Segregatory, Soenneckena Briefordnery, Triumphordnery, Bibliorhapy i t. p.

Szkola meška II-klasowa prywatna zapisy uczniów codziennie od 10-2 i od 4-6. Ul. Erywańska 18 i Marszałkowska 152. 3531

Dr Jakob Halpern, b. lekarz na klinikach zagranicznych. Choroby skórne i weneryczne. Do 10 r. i od 3-5 po poł. Nowy-Swiat 36. 3444

Dr. St. Kamiński przeniósł się na ulicę Mazowiecką 11. 3278

D-ła Jan Kanty Drac przyjmuje chorych codziennie, oprócz świąt, od 10 do 2-ej i od 4-6-ej. Marjensztad 21. 3527

Dr J. Eliasberg po dłuższej praktyce na klinikach wiedeńskich, leczy specjalnie choroby skórne i weneryczne. Przyjmuje od 8-10 r. i 4-6 po poł. Graniczna 16. 3494

Dr Grodzki leczy choroby sekretne oraz niemoc wskutek tychże. Sliśka N. 7. 3501

Książę S. D. Andronikow, przybywszy do Warszawy, przywiózł znaczny zapas kachetyńskich win z własnych winnic.

Adwokat Przysięgły FLAMM przeprowadził się Nowy-Swiat N. 49. 3479

Dr Z. Dmochowski powrócił. Przyjmuje z chorobami piersi, krtani, gardła i nosa 5-7. Chmielna 33. 3550

Znany Magazyn BRACI LESSER istniejący około lat 100 (ul. Rymarska 12) zostaje obecnie zupełnie odnowiony i przekształcony na bazar na wzór istniejących w Paryżu, Petersburgu i w Berlinie.

GABINET DENTYSTYCZNY Zofji Gutzman przeniiesiony Nowy-Swiat 9. 3582

Dr. J. BRZEWIECKI powrócił. 54. Nowy-Swiat. 3585

Dr. GROGLIK, przeprowadził się na ul. Zielną Nr. 26. Choroby chirurgiczne, specjalnie organów moczowo-płciowych. Od 4-6-ej. 3193

INZENIER z wieloletnią praktyką i wyższym wykształceniem technicznym, z kapitałem 25,000 rubli, mogący nawet samodzielnie prowadzić fabrykę mechaniczną.

Na pensji żeńskiej sześćo-klasowej Natalji Porazińskiej Bracka 4. Powakacyjny zapis uczniem rozpocznie się d. 22-go sierpnia. 3200

KOMITET Warszawskiego Towarzystwa Cyklistów podaje do wiadomości, że wyścig 100-wiorstowy na tytuł Mistrza jazdy w Królestwie Polskim na rok 1894-ty odbędzie się w Niedziele 12-go sierpnia r. b. na szosie Lubelskiej pomiędzy Miłosną a Garwolinem. Start w Miłosni o godz. 2-ej po poł. 968

Syndyk tymczasowy massy upadłości Izaaka vel Ieka Szwarcszteina na zasadzie 502 art. Kod. Handl., wzywa wszystkich wierzycieli powyższej upadłości, ażeby się stawili w ciągu dni czterdziestu, bądź osobiście, bądź przez pełnomocnika, przed syndykiem upadłości, aby mu oświadczyli, co do jakiej sumy i z jakiego tytułu są wierzycielami i aby mu wręczyli tytuły swych wierzycielności lub złożyli je w kancelarji Sądu Handlowego Warszawskiego w Wydziale III-cim. Warszawa, d. 27 Lipca (8 Sierpnia) 1894 r. Syndyk tymczasowy Antoni Pilecki, Adwokat Przysięgły. (ul. Długa N. 44).

WOJAŻER potrzebny jest na prowincję, do sprzedaży w Królestwie i Cesarstwie Perfum i Kosmetyków, jednej z największych fabryk paryżkich, która jest Dostawcą Dworu Cesarzkiego i która otworzyła skład fabryczny w Warszawie. Opatrzony ze wskazaniem referencyj, uprasza się składować do Biura Ungra, Wierzbowa N. 8, sub. II. Ch. 1054r

Fryderyka Thalgrün Przełożona Pensji 6-cio klasowej przy ulicy Dzikińskiej N. 2. 1377 ma honor zawiadomić Szanownych Rodziców i Opiekunów, że zapisa uczniom i poszycionką na rok szkolny 1894-95, odbywać się będzie codziennie, z wyjątkiem świąt, począwszy od dnia 5 (10) Sierpnia r. b., od godz. 10-ej do 2-ej po południu. Egzaminy wstępne odbywać się będą 2 i 3-go Września. Kurs nauk rozpocznie się d. 4-go Września.

CUKIERNIA wraz z Piekarnią, do sprzedania w Mińsku Gubernjalnym. Bliższych informacji udzieli firma „Risso et Piotrowski” w Warszawie, Elektoralna N. 23. 1374

RABKA. Zakład zdrojowo-kapielowy, zarząd Zakładu. zawiadamia P. T. interesowaną Publiczność, że z dniem 10-go Sierpnia r. b., jako z rozpoczęciem III-o sezonu kapielowego, obniża cenę mieszkań i kąpielii o 25%. — Pewną ilość mieszkań ma obecnie do dyspozycji. 1050r

Leokadja Kosmowska Przełożona Zakładu Naukowego, przy ulicy Miodowej N. 1 domu, zawiadamia osoby interesowane, że kurs naukowy w zakładzie przez nią utrzymywanym, rozpocznie się z dniem 1 Września 1894 r., a zapis uczniem d. 10 Sierpnia, od godz. 10-ej do 3-ej po południu. 1342

Wydawnictwo *Maurycyego Orgelbranda* w Warszawie,
od dnia 15-go Grudnia 1893 r., wychodzi zeszytami w odstępach 15-to dniowych

Geografia powszechna *illustrowana*,

Amanda Schweiger-Lerehensfelda.

Przełożył i uzupełnił **Dr. Karol Jurkiewicz**, b. Prof. Warsz. Cesarsk. Uniwersytetu.

Geografia powszechna *illustrowana* wyjdzie w dwóch tomach wielkiego formatu, obejmujących około 1100 stronnic, z 400 blizko ilustracjami w tekście, na wytwornym papierze, drukiem nowym, czystym i wyraźnym. Dla ułatwienia nabycia, wychodzi zeszytami, w liczbie około 45, ukazującymi się co dni 15 po cenie 25-kop. za zeszyt, pocztą kop. 30. Oplacający z góry za całe dzieło Rs. 10 lub w dwóch ratach po rs. 5 (przy zapisaniu się i przy odbiorze 15-go zeszytu) otrzymają dzieło kompletne, bez względu na liczbę zeszytów.

Za przesyłkę pocztową dopłaca się Rs. 2 za całe dzieło. Prenumerujący pocztą, a nie opłacający z góry Rs. 12 lub w dwóch ratach po Rs. 6 razem z przesyłką, mogą nadsyłać po Rs. *dwa* lub *trzy*, a otrzymują za tę kwotę odpowiednią ilość zeszytów.—Prenumeratorowie pocztowi otrzymywać będą miesięcznie po 2 zeszyty razem.

UWAGA. Wydawca najuprzejmiej uprasza prenumeratorów o oświadczenie przy zapisywaniu się na **Geografię *illustrowaną***: czy życzą w dalszym ciągu nabywać zeszytami w projekcie badaczy **Atlas**, (w formacie wielkiego arkusza). Nakład wyniesie pokaźną (kilkanaście tysięcy rs.) kwotę. Będzie to wskazówka o ile jest pożądany dobry atlas jakiegoś literatury nasza jeszcze nie posiada. Znane dotychczas atlasy w języku polskim, wystarczają zaledwo na potrzeby elementarne.—**Prospekt** na Geografię wydawca na żądanie wysyła bezpłatnie. 96r

Fabryka ŻALUZYJ

A. STIEBERT,

Łódź, ulica Dziewia Nr 24,

poleca wielki wybór ulubionych żaluzji drewnianych sztabkowych, do umieszczenia wewnątrz lub zewnątrz okna, do okien okrągłych lub ostrokątnych, zrobione z najlepszego zagranicznego materalu, po najprzystępniejszych cenach. 1875

Magistrat miasta Warszawy.

Dnia 11 (23) Sierpnia r. b., o godzinie 12-iej w południe, odbędzie się w sali licytacyjnej Magistratu miasta Warszawy licytacja **in plus** przez opieczętowane deklaracje

na trzyletnią dzierżawę, licząc od dnia 1 (13) Stycznia 1895 r., do 1 (13) Stycznia 1898 roku, aliany w ogrodzie Krasińskim do sprzedaży wody sodowej i salcerskiej, od rs. 75 kop. 50 rocznie.

Mający zamiar ubiegania się o rzeczoną dzierżawę, złożą w dniu do licytacji naznaczonym do godziny 12-iej w południe, na ręce p. o. Prezydenta Miasta zapieczętowaną deklarację, napisaną bez poprawek, na papierze stemplowym ceny kop. 80, wraz z kwitem kassy m. Warszawy, na złożone wadium w ilości rs. 10, które nieutrzymującemu się przy licytacji będą zwrócone.

Warunki są do przejrzania w Wydziale Administracyjnym Magistratu codziennie, wyjąwszy dni świątecznych. szczegółowe zaś ogłoszenie o licytacji, jako też wzór do deklaracji wydrukowane zostały w Gazecie Policijnej. 1010r

D-ra Brehmera zakład leczniczy dla chorych piersiowych

w Görbersdorfe na Szląsku Pruskim.

Pierwszy asystent Dr. A. Jarunowski.—Sezon letni i zimowy.—Znakomite rezultaty leczenia.—Mieszkanie wraz z całkowitem utrzymaniem (z honorarjum lekarskim, kąpielowem, natryskami, mlekiem, kefirem i t. d.), już od 130 marek miesięcznie **począwszy**.—Blizsze szczegóły w prospektach, które na żądanie rozsyła bezpłatnie

ZARZĄD.

Adres niemiecki: Direktion der Dr. Brehmerschen Heilanstalt in Görbersdorf. Preuss. Schlesien.

966r

Szkoła Prywatna Mężka K. GROCHOWSKIEGO.

z dniem 8 Lipca przeniesioną została na ulicę Nowy-Swiat № 31, róg Chmielnej, specjalnie przygotowuje uczniów do gimnazjum.—Zapis kandydatów codziennie od godziny 9-iej zrana do 3-iej po południu.—Do oddziału przygotowawczego przyjmowani będą kandydaci, którzy ukończyli 7 lat; bez umiejętności czytania i pisania. 1851

Dostać można we wszystkich znaczniejszych księgarniach.

Kartki z życia kobiety

przez **ESTEJĘ.** 5r

Powieść odznaczona zaszczytnie na konkursie „Kurjera Warszawskiego” z 50 ilustracjami w tekście Czesława Jankowskiego.—Cena rs. 2, z przesyłką pocztową 2.20.

Skład główny w księgarni nakładowej S. Lewentala, Nowy-Swiat № 41.

SKŁAD WIN

Właściciele Winnic

B-ci J. et W. SYNADINO

w Warszawie, Miodowa Nr 18.

Firma gwarantuje naturalność Win.

Upraszamy Szanowną Publiczność zwracać uwagę na to, iż każda butelka zaopatrzona jest korkiem ze znakiem:

Freres J. & V. Synadino. VARSOVIE.

1370

SIENNA N°8

SPIRYTUSY

w gatunkach wyborowych, na miarę, na nalewki owocowe, po znacznie niżonych cenach poleca

WACŁAW PRZEDPELSKI

w Składach swoich:

Sienna № 8.—Tamka № 32, Wolska № 36.

Wódki w butelkach w wielkim wyborze, różnych firm, po cenach fabrycznych. 1372

Piwo butelkowe pożądaných browarów, po cenach przystępnych.

H. Kottek & Cie,

KANTOR 1058r

Niecała 5.

NOWOŚĆ!

Japoński Proszek natychmiastowy skutek: pechom, pluskwom, karaluchom, stonogom i wszelkim robactwom domowym.—Cena pudełka 40, 25 i 15 kop., za funt rs. 1 kop. 20, 1/2 funta 60 k.—Dostać można w Warszawie: w St.-Petersburskiem Techno-Chemicznem Laboratorjum, Nowy-Swiat № 37, u Glińskiego przy ul. Bielańskiej, oraz w mydlarniach i galanterijnych sklepach.—Proszę zamawiać u T. Wasilowa, ul. Szczygła № 11, m. 7.—Handlującym odstępuje się stosowny rabat. 1371

DO SIEWU

Żyto Schlaustaedt, Pszenica Francuzka,

drożej o rs. jeden na korcu od cen targowych warszawskich, bez worka loco St. Dr. Z. Ruda Guzowska.—Adres: Gnojna, stacja pocztowa Mszczonów. 1335

MYDŁO

z mleka

Milk-Soap uznane w Anglii za najlepsze, sprzedają wszystkie składy perfum i apteczne. à 50 kop.

Reprezentant na Rossję

M. Wilden, Warszawa, Senatorska 36. 1376

Summa Małoletnich Rs. 13,000

jest zaraz do umieszczenia na nieruchomości m. Warszawy, na pierwszy numer po Towarzystwie.—Wiadomość: Nowy-Swiat № 58, w Składzie Win W. Czerskiego i S-ki. Posrednictwo wyłącza się. 1364

PÂTE DENTIFRICE GLYCÉRINE
S'en servir une fois c'est l'adopter.
GELLÉ FRÈRES
6, Avenue de l'Opera
PARIS

Do nabycia w większych perfumerjach.

MÉDAILLE D'OR
EXPOSITION UNIVERSELLE PARIS 1889

Savon Glycerine

NON TRANSPARENT

PRÉPARÉ PAR

BROCARD & Cie

À MOSCOU.

ÉVITER LES CONTREFAÇONS

Skład fabryczny, ul. Leszno Nr 1.

Magistrat miasta Warszawy.

Dnia 4 (16) Sierpnia r. b., o godzinie 12-iej w południe, odbędzie się w sali licytacyjnej Magistratu m. Warszawy licytacja **in minus** przez opieczetowane deklaracje,

na reparację b. rekruckich baraków na Pradze, od summy anszlagowej tysiąc pięćset rubli.

Mający zamiar ubiegania się o rzezone przedsiębiorstwo, złoży w dniu do licytacji naznaczonym, do godz. 11-iej przed poł., na ręce p. o. Prezydenta miasta zapieczetowaną deklarację, napisaną bez poprawek na papierze stempowym ceny kop. 80, wraz z kwitem kasy m. Warszawy na złożone wadium w ilości rs. 150, które nie utrzymującemu się przy licytacji będą zwrócone.

Warunki i wykaz cen, są do przejrzania w Wydziale Wojskowym Magistratu codziennie wyjąwszy dni świątecznych, szczegółowe zaś ogłoszenie o licytacji, jako też wzór do deklaracji, wydrukowane zostały w Gazecie Policyjnej. 989r

Fabryka Wyrobów Kamieniarskich Heurteux i Lilpop.

Roboty bndowlano—Srebrna 12—Kamieniarskie. 1354

Magistrat miasta Warszawy.

Dnia 11 (23) Sierpnia r. b., o godzinie 11-iej przed poł., odbędzie się w sali licytacyjnej Magistratu m. Warszawy licytacja **in minus** przez opieczetowane deklaracje,

na dostawę w r. 1895 dla niższych stopni Warszawskiej Policji:

- 1) płótna na koszule 775 arsz., od kop. 23 za arszyn;
- 2) płótna podszewkowego 6021 arsz., od kop. 14 za arszyn;
- 3) płótna na kitle 6150 arsz., od kop. 20 za arszyn;
- 4) kitaju 12727 arsz., od kop. 10 za arszyn.

Mający zamiar ubiegania się o rzezone przedsiębiorstwo, złoży w dniu do licytacji naznaczonym do godziny 11-iej przed południem, na ręce p. o. Prezydenta Miasta zapieczetowaną deklarację napisaną bez poprawek, na papierze stempowym ceny kop. 80, wraz z kwitem kasy m. Warszawy na złożone wadium w ilości rs. 507, które nieutrzymującemu się przy licytacji będą zwrócone.

Warunki i wykaz cen, są do przejrzania w Wydziale Kassowym Magistratu codziennie wyjąwszy dni świątecznych, szczegółowe zaś ogłoszenie o licytacji, jako też wzór do deklaracji, wydrukowane zostały w Gazecie Policyjnej. 976r

HOTEL RUF W CHARKOWIE,

ulica Rybnaja. 941r

Warunki specjalne dla pp. Komiwojażarów.
Informacje handlowe. Kuchnia jak najlepsza.

Towarzystwo Carsko-Sielskiej Fabryki
OBIĆ PAPIEROWYCH

A. UKONENA,

Warszawa, Plac Teatralny Nr 11,

poleca w wielkim wyborze

OBIĆ PAPIEROWE

od 10 kop. do kilku rubli za rulon.

Zwraca się uwagę pp. odbiorców na dobroć papieru i czyste wykończenie rysunku, co stawia naszą fabrykę, po za obrębem wszelkiej konkurencji. 1202

MOSKWA HOTEL METROPOLE.

Plac TEATRALNY 220 N^o od rs. 1 kop 25 i drozej

Pierwszorzędny największy Hotel w Stolicy ŚRODEK MIASTA.

Uprasza się nie wierzyć zapewnieniom oczekujących z powozami przy dworcach kolejowych, że wszystkie pokoje są zajęte, lub że się restaurują. 882

Magistrat miasta Warszawy.

Dnia 4 (16) Sierpnia r. b., o godzinie 11-iej przed południem, odbędzie się w sali licytacyjnej Magistratu miasta Warszawy licytacja **in minus** przez opieczetowane deklaracje,

na dostawę w r. 1895 dla Warszawskiej Straży Ogniowej:

- 1) drzewa sosnowego russkiej trzyszczapowej miary około 229 sążni, od rs. 21 za sążeń;
- 2) różg brzożowych fur 490, od rs. 6 k. 50 za furę.

Mający zamiar ubiegania się o rzezone przedsiębiorstwo, złoży w dniu do licytacji naznaczonym do godziny 11-iej przed południem, na ręce p. o. Prezydenta Miasta zapieczetowaną deklarację, napisaną bez poprawek, na papierze stempowym ceny kop. 80, wraz z kwitem kasy m. Warszawy, na złożone wadium w ilości rs. 800, które nieutrzymującemu się przy licytacji będą zwrócone.

Warunki i wykaz cen, są do przejrzania w Wydziale Kassowym Magistratu codziennie wyjąwszy dni świątecznych, szczegółowe zaś ogłoszenie o licytacji, jako też wzór do deklaracji, wydrukowane zostały w Gazecie Policyjnej. 948r

Warszawskie Akcyjne

TOWARZYSTWO POŻYCZKOWE,

zawiadamia, że w dniu 22 Sierpnia (**3 Września**) 1894 r. i dni następnych, od godziny 10-iej zrana, w miejscowej sali licytacyjnej przy placu Wareckim Nr 2, odbywać się będzie

LICYTACJA

na sprzedaż zastawów we właściwym czasie nie prolongowanych, a zastawionych tak w Kantorze Głównym przy placu Wareckim Nr 2, jako też i w Filji I Leszno Nr 2, oraz w Filji II Krakowskie-Przedmieście Nr 70.

Wykaz numerów zastawów podlegających licytacji w Gazecie Policyjnej.

Najtańsze Obicia.

FABRYKA OBIĆ PAPIEROWYCH pod firmą:
J. FRANASZEK,

przysposobiła Obicia papierowe w wielkim wyborze, począwszy:

Obicia naturowe	od 10 kop. za rulon.
Obicia salo nowe, białe, glansowane	od 20 kop. za rulon.
Obicia salonowe, ze złotem	od 25 kop. za rulon.
Obicia salonowe, białe, glansowane, ze złotem	od 30 kop. za rulon.
Obicia naśladowujące tkaniny	od 20 kop. za rulon,

aż do wspaniałych, naśladowujących materje, złotem i srebrem przera-biane, brokateli włoskich i skór korduańskich, które na żądanie wykonywają się w kolorach podług materij meblowych.

833r Próby na żądanie udzielają się bezpłatnie.

Skład główny: Krakowskie-Przedmieście 15.

OBICIA PAPIEROWE

K. SAPIECHA

Niecała Nr 11,

Hotel Brühlowski.

W wielkim wyborze począwszy od 8 kop. Obicia sukienne francuzkie na całe pokoje od rs. 2.

Nauka i wychowanie.

A. Paryżanki wprost przybyłe z krawiec-
czyńnią do umieszczenia zaraz. Biuro nauczy-
cielskie Zaleski, Mazowiecka 16. 29492

Niemki i paryżanki, młode bony, żądają po-
sad. Mazowiecka 11, biuro Marka. 29500

B. Buchalterji nauczyciel Gustaw Chwat, autor
„Buchalterji popularnej”, tymczasowo No-
wopolie 2. 29468

Buchalterji i rachunkowości upoważniony
przez władzę nauczyciel S. Rogulski. Nie-
cała 4. 29355

Potrzebny korepetytor do niemieckiego i
palgebry. Leszno 4, m. 4. 29467

Stancja dla uczeni szkół prywatnych sumien-
Sna opieka, baczny dozór, w razie żądania ko-
repetycja przedmiotów ogólnych, języków,
oraz muzyka w miejscu. Wspólna 54a, miesz-
kania '9. 29429

